

Утверждаю
Председатель
педагогического совета
Келлер Ф.Н.
протокол № 5 от 02.03.23

«Қазақ тілі» иәні бойынша орыс тілінде оқытатын жәніл
интеллектуалдық бұзылыстары бар оқушыларға арналған орта білім
берудің жеке оку бағдарламасы
4 «Б»-сынып

Жеңіл ақыл-ой көмістігі бар білім ашушыларға арналған
сыныптары үшін «Қазақ тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үнілік оку
бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тaraу. Жашы ережелер

**1. Жеке оқу жоспары Казақстан Республикасы Білім және
ғылым министрлігінің 05.02.2020 жылды 51 бұйрығына сәйкес
бастауыш мектеп үшін Үлгілік оқу жоспары негізінде курастырылған.**

2. «Қазақ тілі» номінің негізгі мақсаты – карым-қатынас қуралы
ретінде казақ тілін менигерудің қарапайым дағдыларын қалыптастыру,
сойлеу этикеттің ережелеріне және сөздік қызметтінде лингвистикалық
бірліктерді пайдалану нормаларына сәйкес сойлеу әрекеттің түрлеріне
(тыңдалым, айтылым, оқылым) жазылым (оқыту).

3. «Қазақ тілі» номінің оқыту міндеттері:

1) әлеуметтік-түрмистық және оқу жағдайында карым-қатынасқа түсуге
кәжетті тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;

2) сойлеу тілінің фонетикалық жағын дамыту: казақ тіліндегі
дұбыстарды жеке, сөзде, сөйлемде дұрыс айтуга дағылаудыру; казақ тіліне
тән үндестік заңын практикалық түрде игару, жуан, жіңішке дұбыстарды
ажыратада білу;

3) сөздік қорын дамыту: сөздік қорын заттың атын, сынын, қимылды
білдіретін сөздермен толықтыру, молайту; жана сөздердің мағынасын түсіну,
мағынасы бойынша толыктасыру; сөздік қорын молайтуда аударма және
түсіндірме сөздіктерді пайдалана білуге үйрету;

4) казақ тілінің грамматикасы туралы білімдерін қалыптастыру; қазақ
тілінің нормалары мен ережелеріне сәйкес сөйлемдерді синтаксистік лұрыс
күру дағдыларын қалыптастыру;

5) байланыстырып сойлеуін дамыту: диалогтік және монологтік сойлеу

(ауызекі, жазбаша тіл) дағдыларын қалыптастыру;

6) кол жетімді мәтінді дұрыс және мүкият оку дағдыларын қалыптастыру;

7) тілдің дыбыстық күрамын менгеру, грамматика және емле турадын карапайым ақнарат неғінде сауатты жазу дағдыларын дамыту;

8) білім зрушылардың жалпы танымдық процестерін интернационалдық, тагриоттық, Отанға деген сүйіспеншілік сезімдерін қалыптастыру, ой-өрісін, зейнің, есте сактауды, сөйлеу белсенділігін дамыту;

9) әртүрлі халықтардың түй мем мәдениетін тозімділік көзкара қалыптастыру.

4. Екінші тілге оқыту үшін жеңіл ақыл-ой кемістігі бар балалардың оқыту коршаган орталықтаныстыру, математика, әлеуметтік-ілімнестік бағдар, көсіби-еңбекке дайындық пәндерімен тығыз байланыста бірыңғай казақ тілісабагы өтінізіледі.

12. «Қазақ тілі» пәні бойынша оку жүктемесінің колемі:

1) 4-сынып – алтасына 3 сағат, оку жылында 102 сағатты құрайды.

13. Бағдарлама 5 болімді қамтиды:

1) «Дыбыс және әріп» болімі;

2) «Сөз» болімі;

3) «Сөйлем» болімі;

4) «Байланыстырып сөйлеу» болімі;

5) «Тілдік нормаларын қолдану» болімі.

14. «Дыбыс және әріп» болімі келесідей болімшелерді қамтиды:

1) қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айтуды;

2) дыбыс және әріп арасындағы байланысы;

3) дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі;

4) дыбыстардың буын күру функциясы;

5) қазақ тілі аліпбай;

6) дауыссыз дыбыстардың топтамасы.

15. «Сөз» болімі келесідей болімшелерді қамтиды:

1) заттың атауын білдіретін сөздер;

2) әрекетті білдіретін сөздер;

- 3) санды білдіретін сөздер;
- 4) заттың сымның білдіретін сөздер;
- 5) түбірлес, мағынасы жақын, карама-кары мағыналы сөздер.

16. «Сейлем» белімі келесідей болімшелерді қамтиды:

- 1) соң озгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру;
- 2) сөз жасам дагулытарын дамыту;
- 3) сейлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті);
- 4) сейлем күрау дағдыларын жетілдіру, сейлем күрамын талдау.

24. «Байланыстырып сөйлеу» белімі келесідей болімшелерді қамтиды:

- 1) диалогтік сейлесуін дамыту;
- 2) мәтінмен жұмыс (сұракка жауап беру, кыскаша мазмұнын айтуду);
- 3) әртүрлі жаiba жұмыстарын ұсыну;
- 4) қазак тілі этикасын сақтау, сөйлеу мәдениетін мендеру.

25. «Тіл нормаларын колдану» белімі келесі болімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық нормалар;
- 2) орфоэпиялық нормалар;
- 3) пунктуациялық нормалар;
- 4) калиграфиялық нормалар.

26. 4-сыныпқа арналған «Қазак тілі» оку пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айтуды аудиосі сойлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сактан сойлеу, қазақ тіліндегі әрілтердің орналасу тәртібімен танысу; аліпбидің анықтамасымен танысу, жаттау; сөздерді әліпби ретімен орналастыру. Әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс колдану (жазба, баспа әрілтер). Жуан (а, о, ы, ұ), жінішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу. Сөзге дыбыс талдау жасау. Жұп (а-ә, о-ө, и-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырату. Сөзге дыбыстык талдау жасау. Әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жінішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен колдану. Дауыссыз дыбыстар. Катаң, ұян және үлі дауыссыздар. Буын және тасымал: дауыстылардың буын жасай алатыны; сөздерді буынга болу; тасымалдау жолдарын мысалдар арқылы ұғыну; тасымалданбайтын сөздер; жуан және жінішке айтышатын дыбыстар (Ана, Әке). Сөздер мен сойлемнен жуан және жінішке болып қолданынган дауыссыздарды табу, астын сұзу. «Я, Ю» әрілтердің емлесі. Жінішкелік белгісі (ъ) мен айыру белгісі (ъ). «И, Й» әрілтердің жазылуы. Осы әрілтер кездесстін сөздерге буындық және дыбыстык талдау жасау. «В, Ф» дыбысы мен әрілтері. Айтылуы мен жазылуында ажырату. Сөздерге дыбыстық буындық талдау жасау;

2) соң: заттың атын білдіретін сөздер. Заттың атын білдіретін сөздер туралы окушылардың ұғымдарын көпейту; сөздерге Кім? Не? деген сұраптарды дұрыс көз білу және жауап беру; заттың суреттері арқылы сөздер ойластыру; Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімнің? Немің? деген сұраптарды көз білу және жауап беру; затты жеке және оның боліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, гарпасы); затты жеке және тоңтап айтв білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер); білім алушылардың жалқы есім туралы ұғымдарын көпейту; кала, ауыл, көше, кісі аттарын бас әріппен жазылуын білу. Әрекетті білдіретін

сөздер. Әрекетті білдіретін сөздер туралы ұғымдарын көңайту; әрекетті білдіретін сөздерге сұрак коя білу; әрекетті білдіретін сөздерді мәтіннен таба білу; әрекетті білдіретін сөздердің қатыстырып сейлем құрау; Не істейсін? Не істедін? деген сұрактарға жауап беру; берілген кимылдың иссі бола алатын заттың атын анықтау. Не маңырайды? Не болайды? Заттың санын, сапасын, белгісін білдіретін сөздер. Кандай? Қай? Неше? деген сұрактар арқылы заттың белгілерін анықтау; заттың санын, сапасын, белгісін білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс таба білу; оларды заттың атын білдіретін сөздермен дұрыс тіркестіріп айта және жаза білу; атапланған заттың бірнеше белгісін (санасын) тауып айту және бірнеше белгіні (сананы) білдіретін сөздерге караң заттың атын таба білу; Екі затты сашалары бойынша салыстыру (қар – ақ, комір – кара, мақта – жұмсақ, тас – катты); сөз тіркестерін құрастыру: ақ көйлек, қара бояу, үлкен мектен, білік агаш. Түбірлес сөздердің түсіну. Түбірлес сөздердің анықтамасын білу;

3) сейлем: жай сейлем құрылымымен танысу; Кімнің? Ненің? Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімде? Неде? Кімнен? Неден? Кіммен? Немен? деген сұрактар арқылы сейлем құрай білу; сейлемді мәтіннен ажыраты білу; сейлемді аяктап жазуды үйрену; сұрак бойынша сейлемді толықтыруға дағдылану; берілген жауабын түсініп жаза білу (Самат пешің суретін салды? Самат отепің суретін салды); сейлемдегі сөздердің ретін схема арқылы көрсету;

4) байланыстырып сойлеу: ретсіз берілген сөздерді магынасына карай ретімен орналастырып жаза білу; мазмұндағанын мәтінін құрап, сейлемдерді жүйелі түрде реттілікпен айту; сурет бойынша шағын мәтін құрастыру;

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сактау. Жалғы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сактау. Орфоэпиялық нормаларды сактау. Пунктуациялық нормаларды сактау. Сейлем түрлерін айтылу мақсатына карай ажырату және сыйкес тыныс белгілерін (нұкте, сұрак, леп белгісі) қолдану. Каллиграфиялық нормаларды сактау. Әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру, коркем, әлемі жазуға дағдылану. Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу. 25-30 сөзден қураған мәтінді жат жазу.

27. Багдарламады оқу материалының орналасуы үлтілік болып табылады, білім ашуның нормалардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім багдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыйынтан сыйынға). Мұғалім әр тақырыбын оқыту үшін қажетті сагат санын дөрбес анықтай алады.

Бастауыш білім беру деңгейінде
4 сыныптары үшіл «Қазак тілі»
пәнінен жаңағылтга мазмұндагы
үлгілік оку бағдарламасын қызынша

Жеңіл ақыл-ой кемістің і бар білім алуныштарга арналған
бастауыш білім беру деңгейінде 4 сыныптары үшін «Қазак тілі» пәнінен жаңартылған
мазмұндагы үлгілік оку бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзак мерзімді жослар

1) 4-сынып;
3-кесте

Ортақ такырыптар	Болімдер	Болімшелер	Оқыту мақсаттары
1-гонаш			
Өзін туралы	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазак тілі дыбыстарын жүргізу айту	4.1.1.1 ауызек сөйлеу тінінде бұнын және дыбыс үндестігін сактан сайлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаши жүмыс турлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дүркін қолдану (жазба, баспа әріппер)
		1.3 Дауыста дыбыстардың жуан, жінінделігі	4.1.3.1 жуан (ә, ө, ы, ұ), жінінке (ә.ө.і, ұ) дауыстылар айттылы мен естілүү үчін, сөздө дүркін жазу. Соғе дыбыстың талдау жасау
		1.4 Дұбыстардың бұнын күрү функциясы	4.1.4.1 бұнын, тасымал ерекшелерін тәжірибес жүзінде монтеру

Менің мектебім	2. Сөз	1.5 Казақ тілі әліби	4.1.5.1 казақ тіліндегі әрілтердің орынласу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит аныктамасымен танысу, жиғтау
		1.6 Дауассыз дыбыстардың толтымасы	4.1.6.1 катан, үчи, үнді әнүйсіздарды артурлі жаттыгуларда, тансырмаларда орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс қолдану
		2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.1 затты жеңе жөне онын белгітерін атай білу (үстел-бейі, аяғы, тарнасы)
		2.2 Орекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 кимының сөздермен сойлем күрау, жазу, кимыл сөздерді сойлеу барысында дұрыс қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздердің заттың атын - білдіретін сөздермен тіркестиру
		2.4 Заттың инициалын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтінде ортурулған мәғыналы сипат сөздерді табу, жазу
		2.5 Түбірмес, мәғынасы жақын, көрнеки-карасы мәғыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің аныктамасын білу
	3. Сөйлем	3.1 Сөз озгерту дәғдыштарын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды аузынша, жазбаша тілде қолдана білу
		3.2 Сөзжасам дәғдыштарын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сый сөйлемдерін стиліктерге езгерту, мәғынасын түсіну, сейлеуде қолдану (оку-оқыды, сарысар+айды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұрауды, лепті)	4.3.3.1 сойлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұрауды, лепті) ажырату
		3.4 Сөйлем күрау дәғдыштарын жетілдіру, сөйлем күрамын талдау	4.3.4.1 сейлемдің негізін, жазудың үйрену
	4. Байланыстырып сейлеу	4.1 Диалогтік сейлеудің дамыту	4.4.1.1 іс-орекет бойынша сұрақтар коя білу
		4.2 Мәтінмен жүмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұндан айтту)	4.4.2.1 мұнайшылардың комегімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбак, макал-мәтед, жаңылтпаш) аныктап, мазмұннан айтту
		4.3 Әртүрлі жазба хәрмәстарын үсіну	4.4.3.1 ілесшелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығарма жазу

		4.4 Казак тілі микасын сактау, сейлеу мәдениетін менгеру	4.4.4.1 ертүрлі жағдайларда өздерін дұрыс үстап, сырттай көткене жасау дагысын менгеру
5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.1 жаңы есімдер түбірлес сездерге қатысты сражелерді сақтау	
	5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды оффозиалық нормага сай айту, жазу	
	5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу максатына қарай ажырату және сыйкес тыныс белгілерін (нұкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану	
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 прінтерді үзбей, біркелкі, таза жазу үн жетілдіру	
2-төкен			
Менің отбасым және достарым	1. Дыбыс жөнде әріл	1.1 Казак тілі дыбыстарын дұрыс айтту	4.1.1.1 аудиокі сөйлеу тіліндегі буын және дыбыс үндестірін сактау сейлеу
		1.2 Дыбыс және әріл арасындағы байланысы	4.1.2.1 артүрлі жазбаша жұмыс турлерінде дыбысты, әріпті сыйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әрітер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (ә, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мем естітүүн ұтыту, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстың тиңдау жасау; 4.1.3.2 жүн (ә-ә, ө-ө, ы-і, ұ-ұ) дауыстыларды ажыратып білу; оны дыбыстар көзделсегін сездерге дыбыстың тиңдау жасай білу
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал сражелерін тәжірибе жүзінде менгеру;
		1.5 Казак тілі зертбі	4.1.4.2 сезін дыбыстық, буындық курамын тиңдау негізінде дұрыс жазу
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың төртімисі	4.1.5.1 қазак тіліндең артілердің орнамасу төрлібін бұзу; 4.1.5.2 алғаштап инъектамасымен танысу, жаттау
Білді корнадан әлем	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.2 затты жеке және топтан айти білу (шими, ерік, алмұрт - жемістер)
		2.2 Орекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қымыл сездермен сөйлем курау, жазу, қымыл сездердің сөйлеу барысында дұрыс қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тәркестіру

	2.4 Заттың сыйнын білдіретін сезідер	4.2.4.1 мәтіннен артүрлі мағынаны сиын сезідерді табу, жазу; 4.2.4.2 зияндардың үлгі бойынша өздігінен сиындан әзгімелдеу
	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарнама-қарсы мағынаны сезідер	4.2.5.1 түбірлес сезідерді түсіну; түбірлес сезідердің анықтамасын білу; 4.2.5.2 түбірлес сезідерді табу, сезін түбірін анықтау
3. Сөйлем.	3.1 Сөз озгерту дәғдышарын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, сөнтік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде колдана білу
	3.2 Сезжасам дәғдышарын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сыйн есімдерді сілтіктерге озгерту, мағынасын түсіну, сейлеуде колдану (оку-окыды, сары-сарғайды)
	3.3 Сөйлем түрлерімен тапсыстыру (хабарлы, сұраулы, мәнні)	4.3.3.2 мағынаси сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдердің салыстыру
	3.4 Сейлем күрау дәғдышарын жетілдіру, сейлем күрамын талдау	4.3.4.2 сейлемді озертіп айтту, жазу (хабарлы сөйлемнен сұраулы сөйлем күру)
4. Байланыстырып сейлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.2 сурет бойынша сұрактар қоя білу
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұрақка жауап беру, кысқаша мазмұнын айтту)	4.4.2.2 өз бетімен мәтіннің жоспарын (өлсек, жұмбак, махаб-мәтсек, жаңылтпаш) анықтал, мазмұнын айтту
	4.3 Өртүрлі жазба жүмыстарын түсіну	4.4.3.1 ішкелі сурет бойынша (комекпен) шығарма жазу; 4.4.3.2 бағталған әзгімені аястау
	4.4 Қазақ тілі этикасын: сактап, сөйлеу мадениетін мектерү	4.4.4.1 артүрлі жағдайларда өздерін дұрыс үстеп, сынайы катынас жасау дәғдышын менгеру
5. 5. Тіл нормаларын колдану	5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.2 мұғалтімнің комегімен жана сезілердің калесіз дұрыс жазу
	5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дұбыстарды орфоэпиялық нормага сай айтту, жазу
	5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сөйкес тұныс белгілерін (нұктес, сұрақ, леп белгісі) колдану
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 Колкозба және баспа мәтінін түтис пәндермен көшіріп жазу;

			4.5.4.3 25-30 сөздөл күралған мәтінді жасу.
3-төсөн			
Саяхат	1. Дағыс және әріп	1.1 Қазақ тілдес дағыстарды дұрыс айту 1.2 Дағыс және әріп арасындағы байланысты бекіту 1.3 Дауысты дағыстардың жуан, жіншікे болінуін түсіну 1.4 Дауыстылардың буын күру функциясын түсіну 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған артүрлі тапсырмаларды оздігінен орындау 1.6 Дауыссыз дағыс ардың берілуі	4.1.1.1 ауызсі сейлсу тіліндес буын және дағыс үндестігін сактау сейлеу 4.1.2.1 артүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дағысты, әріпі сейкес дұрыс көлдану (жазба, баспа әрштер) 4.1.3.3 артүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіншікес дағыстыларды дұрыс өзбетімен көлдану 4.1.4.3 скпін, скпін түсінігін буындар; 4.1.4.4 скпіншін магына ажыратушынықызыметі 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған артүрлі тапсырмаларды сәдігінен орындау 4.1.6.3 «И, Й» әріппердің жазылуы. Осы әріппер көзделесетін сөздерге бутылдық және цыбындық таңдау жасау
	2. Сөз	2.1 Заттың атын білдіретін сөздер 2.2 еркетті білдіретін сөздер 2.3 Заттың санын білдіретін сөздер 2.4 Заттың салыни білдіретін сөздер 2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.1.3 жалқыс сөмдер; жалқыс есімдер туралы түсінікті көңейту (ален, теніз, тау атаулары); жалқыс сөм сөздерін ережелерге сай сактау жасау 4.2.2.2 құмайл сөздерді жағына, шағына көрай озгертуіл, көлдану 4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру 4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, вербальлық емес тілдік күзделларды көлдану 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау
	3. Сөйлем	3.1 Сөз озгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру 3.2 Сөзжисем дағдыларын дамыту	4.3.1.1 көпік, септік жалғауларды аудиша, жазбаша тілде көлдана білу 4.3.2.1 жиынтық, салынтық және салынтық сөздердің озгерту, мағынасын түсіну, сөйлемде көлдану (оку-окыды, сары-сарғайды)

		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты интонацияны, дауыс күшін қолданып айтуда
		3.4 Сөйлем кұраудағылардың жетілдіру, сөйлем күрамын талдау	4.3.4.3 сөйлемнің тұрлауды мүшсілдерімен танысу; бастауыш, баяндауда (атап кана ету); 4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін күрастыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырылған сөйлем	4.1 Диалогтік сөйлеуді дамыту 4.2 Матінмен жұмыс (сұракка жауап беру, қысқаша мазмұнын айтуда) 4.3 Әртүрлі жазба жүмыстарын үсіну 4.4 Казак тілі этикасын сактау, сөйлем мәдениетін менгеру	4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар көз білу 4.4.2.3 оз бетімен өлсін, жұмбак, макалмөтел, жағылтпаш жаттау; 4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрактарға жауап жазу 4.4.3.2 Бастаптан аңғанмен аяқтау; 4.4.3.3 создік диктант жазу 4.4.4.1 әртүрлі жагдайларда өздерін дұрыс үстен, сыншы қатынас жасау дәрдесін менгеру
	5. Гілдік нормалардың көмдесінде	5.1 Орфографиялық нормаларды сактау 5.2 Орфоэпиялық нормаларды сактау 5.3 Пунктуациялық нормаларды сактау 5.4 Калиграфиялық нормаларды сактау	4.5.1.1 жалғы есімдер түбірдес сезілерге қатысты ережелерді сактау; 4.5.1.2 мұғалімнің кемесімен жаңа сездердің қатесін дұрыс жазу 4.5.2.1 дауысты, дауысынан ғыбыстарды орфоэпиялық нормада сал айтуда, жазу 4.5.3.1 сөйлем түрлерін айырмашылығына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нұкте, сұрак, леп белгісі) қолдану 4.5.4.1 аріпптердің үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 Қоласабда және баспа мәтінін тұтас сөздермен кешіріп жазу; 4.5.4.3 25-30 сезден куралғап мәтінді жат жазу.
4-тәсіл			
Гагам және сөйлемдер	1. Дыбыс және зерт	1.1 Қазак тілі дыбыстарын дұрыс айтуда 1.2 Дыбыс және зерт арасындағы байланысы 1.3 Дауысты дыбыстардың жауап, жіншікестілі	4.1.1.1 ауызскі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестілін сактау сөйлем 4.1.2.1 әртүрлі жазбания жұмыс түрлерінде дыбысты, еріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа еріптегі) 4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіпшіхс (е, ә, ү) дауыстылар айтылуы мен естікүйн үзіншін, сезде дұрыс жазу; сезге

		<p>дұбыстық талдау жасау;</p> <p>4.1.3.2 жұл (ә-ә, օ-օ, ы-і, ү-ү) дауыс түшінің ажыратылу; сөз дұбыстық талдау жасай білу;</p> <p>4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңінеке дұбыстыңарды дұрыс езбетімен колдану</p>
	1.4 Дұбыстыңардың бұнын күру фундаменті	<p>4.1.4.1 бұнын, тасымал ерекшелерін тәжірибе жүзінде монтеру;</p> <p>4.1.4.2 сездік дұбыстық, бұнының курамын талдау негізінде дұрыс жазу;</p> <p>4.1.4.3 охпін, екпін түснегін бұнындар;</p> <p>4.1.4.4 екпіттің магына ажыратушылықтызметі;</p> <p>4.1.4.5 бір бұнынан, кеп бұнынан туратын сөздерді тасымалдау</p>
	1.5 Қазақ тілі алғаппі	<p>4.1.5.1 қазақ тіліндегі арнаптердің орналасу тәртібін білу;</p> <p>4.1.5.2 алғавит азыктамасымен танысу, жаттау;</p> <p>4.1.5.3 алғавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмалардың езлігінен орындау</p>
	1.6 Дауыссыз дұбыстыңардың топтапмасы	<p>4.1.6.4 «В, Ф» дұбысы мен орнаптері; айтылуды мен жазылудың ажыриту; сөздерге дұбыстық-бұнылық, талдау жасау</p>
2. Сөз	2.1 Заттың атауын: білдіретін сөздер	<p>4.2.1.1 заттың жеке және оның боліктегі атай білу (үстегі-беті, аяғы, тартпасы);</p> <p>4.2.1.2 заттың жеке және топтап айта білу (алма, орік, алмұрт - жемістер);</p> <p>4.2.1.3 жалын: сүмдер. Жалын есімдер туралы түсінікті көсіптеу (өзсін, төпіз, тау атаулары). Жалын есім сөздердің ережелерінен сәйкесінде жасау.</p>
	2.2 Орекегі білдіретін сөздер	<p>4.2.2.1 қымыл сөздермен сойлем күрау, жазу, қымыл сөздерді сойлеу барысында дұрыс колдану;</p> <p>4.2.2.2 қымыл сөздердің жағына, шағына карай азгерілі, колдану</p>
	2.3 Санды білдіретін сөздер	<p>4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру</p>
	2.4 Заттың санының білдіретін сөздер	<p>4.2.4.1 метіншең әртүрлі магынналы сипат сөздерді табу, жазу;</p> <p>4.2.4.2 заттарды үлті бойынша оздігінен сиптап анықтау;</p> <p>4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, иерархијалық емес тілдік қуравалларды колдану</p>

		2.5 Түбірлес, мәннассы жақып, карама-карсы магыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздердің түсіну; түбірлес сөздердің аныкташыны білу; 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау; 4.2.5.3 түбірлес сөздерге езгерту дағдыларын менгеру
Дені саудым – жаңы сау	3. Сейлем	3.1 Сөз озгерту дағдыларын көзінің тастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде колдана білу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге озгерту, мәннассын түсіну, сайнеуде колдану (оку-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сейлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.1 сейлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату; 4.3.3.2 мәтінмен сейлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сейлемдердің смыстыру; 4.3.3.4 сейлемдердің түріне байланысты интонацияны, дауыс күшін колданып айтуду; 4.3.3.5 пунктуациялық, орфографиялық нормага сайнес жаза білу
		3.4 Сейлем құрау дағдыларын жетілдіру, сейлем күрамын тақыру	4.3.4.3 сейлемдің түрлауды мүштеперімен танысу; бастауыш, баяндауыш (атап қана ету); 4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сейлем түрлерін құрастыру; 4.3.4.5 алғебетімен әртүрлі сейлем түрлерін құрастыру
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұраптар коя білу; 4.4.1.2 сурет бойынша сұраптар коя білу; 4.4.1.3 мәтін бойынша сұраптар коя білу
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сүриқка жауап беру, қысқаша мағлұмынын айтуду)	4.4.2.3 ез бетімен елец, жұмбақ, макал-мател, жаңылғыш жаттау; 4.4.2.4 мәтінді оқып, сұраптарға жауап жазу; 4.4.2.5 мәтінді откеп ережелерін; сактан, кошіру. Тынис белгілерін көю
		4.3 Өртүрлі жазба жұмыстарын үсіну	4.4.3.1 ісеселі сурет бойынша (көмексін) шығын шыгарма жазу; 4.4.3.2 басталған әпгімелі аяқтау; 4.4.3.3 сөздік диктант жазу; 4.4.3.4 сейлемлі аяқтан жазын үйрену
		4.4 Казак тіл этикасын сактау, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда әздерін дүрыс ұстал, сыйайы катынас жасау дағдысын менгеру
	5. Тіл нормаларын	5.1 Орфографиялық	4.5.1.1 жапы есімдер түбірлес сөздерге киткесті орнамендерлі сактау;

	көлдапу	нормалар	4.5.1.2 мұғалімнің комегімен жаңа сөздерді катесіз дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпикалық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпикалық нормана сай айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (пүкте, сұрақ, лен белгісі) колдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуыш жетілдіру;
			4.5.4.2 қолжизба және баспа мәтіннің тұтас сөздермен көшіріп жазу;
			4.5.4.3 25-30 сөзден күралған мәтінді жат жазу